PANEVĖŽIO APSKRITIES
GABRIELĖS PETKEVIČAITĖS-BITĖS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA

Duomenų bazių panaudojimo galimybės

Informacinė medžiaga

2021

Parengė PAVB vyr. bibliotekininkė-metodininkė

Gitana Užkurėlienė

Duomenų bazės. Kas tai?

- Duomenų bazė (angl. database) – tai įvairių duomenų (straipsniai, knygos, vaizdo ir garso medžiaga) susistemintas ir sutvarkytas rinkinys, kuriuo galima individualiai naudotis elektroniniu būdu.
- Tai svarbus kokybiškos informacijos šaltinis užtikrinantis galimybę naudotis ne tik spausdinta, bet ir elektronine informacija, kuri nėra laisvai prieinama internete.
- Ieškant informacijos labai svarbu parengti tinkamą ir veiksmingą informacijos paieškos strategiją, turėti žinių apie paieškai skirtus išteklius.
- Studijų ir mokslo darbuose svarbu naudoti mokslinę ir kitą patikimą informaciją, gebėti greitai rasti tinkamus informacijos šaltinius, juos panaudoti atsižvelgiant į akademinės etikos ir autorių teisių nuostatas ir lengvai cituoti naudojant tarptautines taisykles.

Kokią informaciją naudoti

Studijų ir mokslo darbuose turi būti naudojama patikima informacija:

moksliniai straipsniai,

monografijos,

disertacijos,

mokslo studijos,

mokslinės ir kitos ataskaitos,

recenzuoti žodynai, žinynai ir enciklopedijos,

teisės aktai, institucijų dokumentai,

statistinė informacija,

standartai, patentai ir pan.

Literatūros analizei nereikia naudoti:

vikipedijos,

mokslo populiarinimo leidinių

žiniasklaidos priemonių,

informacinių portalų,

grožinės ir populiariosios literatūros,

studentų darbų,

nedokumentuotų šaltinių.

Kokią informaciją naudoti

Rekomenduojama:

- Naudoti naujausius šaltinius, jeigu galima rinktis. Kai kuriose srityse svarbu, kad naudojami šaltiniai būtų išleisti per paskutiniuosius 5 metus.
- Naudoti bent kelių rūšių, šalių ir kalbų šaltinius. Nepamiršti naudoti ne tik knygas, bet ir mokslinius straipsnius, standartus, teisės aktus, statistinę informaciją ir kitus šaltinius, publikuotus lietuvių ir užsienio kalbomis. Mokslinės informacijos daugiausia galima rasti anglų kalba, nes mokslininkai stengiasi pateikti savo tyrimų rezultatus kuo platesnei tarptautinei akademinei bendruomenei.

Duomenų bazės bibliotekose

Biblioteka prenumeruoja duomenų bazes, kurios prieinamos visiems bibliotekos vartotojams. Informacijos šaltinių studijų ir mokslo darbams rasti – tai vienas geriausių.

Viešosios bibliotekos turi prieigą prie:

Naxos Music Library,

EBSCO Publishing,

Taylor&Francis atvirosios prieigos,

lietuviškų Ifolex, BNS bei Vyturio bibliotekos.

Bibliotekos skaitytojams prieinamas portalas www.ibiblioteka.lt

Nepamirškite ir Atvirosios prieigos išteklių! Tai – svarbus ir naudingas informacijos šaltinis. Atviroji prieiga – neribojama ir nemokama prieiga internete prie mokslinės produkcijos visiems.

Prenumeruojamos duomenų bazės

- Bibliotekos prenumeruojamomis duomenų bazėmis galima naudotis bibliotekoje, o dauguma iš jų – ir namuose.
- Kokias duomenų bazes prenumeruoja biblioteka, rasite www.pavb.lt – Paslaugos – Užsienio duomenų bazės arba Lietuvos duomenų bazės.

Nuotolinė prieiga

- Suteikiama nuotolinė prieiga šioms duomenų bazėms:

EBSCO,
Naxos Music library,
Vyturys.
Kreipkitės el. paštu gitana.uzkureliene@pavb.lt dėl prisijungimo. Nurodykite savo vardą, pavardę bei skaitytojo pažymėjimo numerį. Prisijungimo duomenis Jums išsiųsime elektroniniu paštu. Vartotojams naudojimasis duomenų bazėmis yra nemokamas.

- Nuorodas į atvirosios prieigos išteklius rasite Bibliotekos tinklalapyje. Naudotis šia informacija galima namie be jokių slaptažodžių.

EBSCO Publishing

- Visatekščiai mokslo ir populiarieji žurnalai medicinos, verslo, ekonomikos klausimais, laikraščiai, žinynai anglų kalba, duomenys apie verslo kompanijas, fotografijos, žemėlapiai, vėliavos, el. knygos.
- Bazių paketas
- Kaip ieškoti
- Abėcėlinis leidinių sąrašas

Duomenų bazės privalumai – informacija nuolat atnaujinama; gausu ir populiariųjų, ir mokslinių recenzuotų straipsnių; galima atsisiųsti, išsisaugoti, spausdinti, paprasta cituoti (pateikiami šablonai), straipsniai pateikiami HTML ir PDF formatais.

Naxos Music Library

- Duomenų bazėje pateikiami klasikinės, džiazo, pasaulio tautų folkloro, pop-roko muzikos įrašai, kompozitorių ir atlikėjų biografijos, muzikos terminų žodynai, muzikos istorijos bei mokomoji medžiaga.
- Dielis dėmesys skiriamas pagrindiniams klasikiniams kūriniams, jų analizėms, kurias pateikė Jungtinės Karalystės muzikos ekspertai. Jos skirtos ne tik studijuojantiems muziką, bet ir tiems, kurie nori giliau tyrinėti kūrinį, o nuorodos į atskirus kūrinius leidžia geriau suprasti ir įvertinti.
- Yra pagalba tiems, kurie mokosi fonetinio suvokimo įgūdžių. Atliekami pratimai yra suskirstyti pagal sudėtingumą, pradedant paprastu atskirų muzikinių elementų atpažinimo lygiu, baigiant sudėtingesniu, siekiant išsiaiškinti, kuriame muzikos istorijos laikotarpyje kompozicija galėjo būti parašyta.
- Nagrinėjamos muzikos industrijos tendencijos, vykstantys technologiniai pokyčiai muzikoje, pateikiamos įvairios muzikos kritikų bei kompozitorių nuomonės skirtingais klausimais.
- Vienu metu duomenų baze gali naudotis 6 vartotojai, o jeigu nepavyko prisijungti – pabandykite vėliau.

Internetinė biblioteka „Vyturys“

- Bibliotekoje yra beveik 500 knygų, skirtų skaitytojams nuo 5 iki 95 metų amžiaus. Skiltyje KNYGOS pateikiamos nuorodos į visas knygas (suskirstytos pagal apytiksles amžiaus grupes).
- Skiltyje MOKYKLAI pateikiami kūriniai pagal atnaujintą lietuvių kalbos ir literatūros programą, suskirstyti pagal klases.
- Išsamus vadovas:
- paieška
- kaip skaityti „Vyturio“ skaitmenines knygas išjungus bevielį ryšį

Galimybę skaityti nemokamai turės skaitytojai, susikūrę paskyrą. Skaitytojui, norinčiam prisijungti prie „Vyturio“ duomenų bazės, nuoroda suteikiama individualiai el. paštu gitana.uzkureliene@pavb.lt

Infolex – naudotis tik bibliotekoje

- Infolex – teismų praktikos paieškos sistema, kurioje yra Lietuvos teisės aktai ir teismų praktikos dokumentai. Joje talpinami:

- LR institucijų (Seimo, Vyriausybės, Prezidento, ministerijų, tarnybų ir kt.) priimtų teisės aktų tekstai, skelbti oficialiuose leidiniuose ar Teisės aktų registre;

- Suvestinės ir tarpinės teisės aktų, įskaitant pojstatyminius aktus, redakcijos, pateikiamos klientui per įmanomai trumpiausią laiką;

- LR institucijų dokumentai, skelbiami tik institucijų svetainėse;

- Teisininkų komentarai konkretiems teisės aktams;

- Nacionalinių teismų praktika;

- ES Teisės aktai.

- Atnaujinama kiekvieną darbo dieną.

BNS – naudotis tik bibliotekoje

- BNS – tai didžiausia Baltijos šalių naujienų agentūra, teikianti svarbiausias politikos, verslo, kultūros ir kitų sričių naujienas iš Lietuvos, Baltijos šalių ir pasaulio.
- Pagrindinės pasaulio naujienų agentūros – „Associated Press“, „Agence France-Presse“, „Interfax“ yra BNS informacinės partnerės. Jos, nušviesdamos įvykius Baltijos regione, savo ruožtu remiasi BNS informacija.
- Prisijungę BNS informaciją gausite greičiau!

Atvirosios prieigos ištekliai

- Kas yra atviroji prieiga?
- Šioje nemokamoje prieigoje yra recenzuojamų žurnalų straipsnių, konferencijų darbų bei disertacijų.
- Vartotojai gali nemokamai skaityti mokslinę literatūrą arba ją atsisiųsti, kopijuoti, platinti, indeksuoti ir kitaip panaudoti savo reikmėms ir teisėtiems tikslams.
- Keletas šaltinių:

- Lituanistika – moksliniai straipsniai, pranešimai, monografijos; cituojamos knygos ir straipsniai.
- KTU leidžiami mokslo žurnalai.
- VILNIUS TECH atvirosios prieigos mokslo žurnalai

Taylor&Francis

- Mokslinių žurnalų duomenų bazė socialinių, humanitarinių, fizinių, biomedicinos mokslų klausimais. Daugybė straipsnių, knygų ir jų ištraukų prieinama laisvai.
- „Taylor & Francis“ atviros prieigos knygos ir skyriai
- Paieška pagal temą

Elektroninės knygos portale www.ibiblioteka.lt

- Visi, turintys LIBIS skaitytojo pažymėjimą, portale www.ibiblioteka.lt gali 14-ai dienų pasiskolinti ir skaityti elektroninę knygą net neužsukę į biblioteką.
- Skaitytojui tiesiog reikia prisijungti prie portalo per jam patogų įrenginį ir skaityti knygas bet kur, kur yra pasiekiamas interneto ryšys.
- Portale ibiblioteka.lt galima rasti ir skaityti lietuvių autorių ir į lietuvių kalbą išverstas elektronines knygas. Šiandien čia galite rinktis iš beveik 3000 el. knygų.
- Yra galimybė įvertinti knygą, kurti savo leidinių kolekcijas.

Kodėl svarbu ir naudinga naudotis duomenų bazėmis

- Duomenų bazės yra svarbus kokybiškos ir/arba recenzuotos informacijos šaltinis.
- Galimybė naudotis elektronine informacija, kuri nėra laisvai prieinama internete.
- Reikšmingi studijoms ir užsienio šalyse leidžiami ir prenumeruojami moksliniai žurnalai.
- Daugybė elektroninių duomenų bazių, kuriose pateikiama konkrečių sričių informacija.
- Nuo bendro pobūdžio – iki mokslinės informacijos. Gausu pilno teksto knygų, muzikos kūrinių, video paskaitų.
- Paprastas citavimas, kuomet savo rašto darbe būtina pateikti nuorodą.
- Vartotojui tai nieko nekainuoja.

Naudoti šaltiniai

- https://doaj.org/
- https://www.infolex.lt/portal/start.asp
- https://www.ebsco.com/
- http://www.kaunokolegija.lt/kk_wp_content/uploads/sites/9/2017/12/Informacijos-naudojimas.pdf
- https://open.ktu.edu/course/view.php?id=37#section-7
- https://www.lmba.lt/apie-lmba/projektai/emodblt2/mokymo-moduliai
- https://www.naxosmusiclibrary.com/
- https://www.tf.vu.lt/wp-content/uploads/2018/04/VU-biblioteka-Informacijos-paie%C5%A1ka.pdf
- https://vyturys.lt/